

Te Hurihanga Tiwhikete Kaiako ā-Tau

I muri i te whakamutunga rawatanga o te arohaehae mahi kaiako, me mātua whai wāhi ngā kaiako katoa ki tētahi hurihanga ā-tau mō te tiwhikete kaiako, e whakamahia ai ngā kōwae i raro iho nei, atu i te 1 Hui-tanguru 2021.

Kupu Tuatahi:

Kei te *Code of Professional Responsibility Ngā Tikanga Matatika mō te Haepapa Ngaioletanga* ka tākina atu he paerewa tino tiketike mō te whanonga takatika mō ia kaiako. Hei whakaawe tēnei i te ara e mārāma ai tātou ki ngā *Standards for the Teaching Profession (Standards)*, *Ngā Paerewa mō te Umanga Whakaakoranga (Paerewa)* rānei, e whakamahia ai hoki i roto i ngā tikanga mahi kaiako i ia horopaki.

Ngā kōwae:

- a. **Mā ngā Tumuaki me ngā Kaihautū Ngaio** e whakarite tētahi māramatanga tōtahi o ngā Paerewa o ngā *Standards rānei* i ō rātou horopaki ake, me te āhuatanga o te whakatutuki pai me te whakamahi i ēnei i roto i ā rātou mahi (Ehara i te mea ka haere ia tau, engari kia oti rā anō ngā paerewa te whakamana, ka hoki anō i tēnā wā, i tēnā wā, me ngā kaiako tauhou ki te horopaki).
- b. **Mā ngā Tumuaki me ngā kaihautū ngaio e hoahoa tahi me ngā kaiako tētahi hurihanga ā-tau mō te tiwhikete i tō rātou horopaki ake, mā te whakamahi i ngā Paerewa, i ngā Standards rānei, me te tautoko i ngā kaiako kia whai wāhi ki ōna āhuatanga, e puta ai he horopaki whakapūmau i te akoranga kaiako wātea ki te katoa, pāhekoheko hoki.**
- c. **Ka uru ia kaiako ki tō rātou akoranga ngaio mā te whakamahi i ngā Paerewa** i ngā Standards rānei hei kawē whakamua i tō rātou māramatanga ki te hononga o tō rātou mahi ngaio ki ngā putanga mā ngā ākongā
- d. **Ka hoatu ki ia kaiako te whāinga wāhi kia matapaki kia whiwhi urupare hoki mō ā rātou tikanga mahi, tae atu ki ngā mahi tiro-tiro, otirā mō ngā kaiako tiwhikete tārewa he mea tino hira.**
- e. **Ka whakaū ngā Tumuaki me ngā kaihautū ngaio ia tau kua whai wāhi ia kaiako ki te hurihanga ā-tau, ka homai hoki he tuhinga ki te kaiako mehemea kua tutuki i a ia ngā Paerewa** (Tūturu: Tiwhikete Tūturu) ngā Standards rānei, tērā pea ka tutuki (Pūmau: E Tāria ana te Whakaūnga) (engari kāore he herenga kia hangaia he tuhinga taunaki.)¹

KO TĒNEI RĀNEI

- f. Mehemea e ai ki te whakatau a te Tumuaki **Principal, o te Kaihautū Ngaio, kāore anō kia tutuki ngā Paerewa, ngā Standards rānei, i te kaiako, ka āta whakawhiti kōrero rāua ko te kaiako kia tautokona ia kia piki ai āna mahi ki ngā paerewa, ā, ki te kore e neke whakamua, ka āhei te tumuaki/kaihautū ki te timata tukanga whakahaere ōkawa e ai ki ngā kirimana whiwhinga mahi.** Kia mārāma, i ēnei āhuatanga ka tākina atu ngā tūmanako mō te tāpiritanga kōrero ki te whakahoutanga tiwhikete mahi i roto i te kaupapa here rēhita, tiwhiketetanga hoki a Matatū Aotearoa.

¹ Ka horaina ētahi tuhinga mō ia horopaki, e tino taea ai te tiro-tiro ki te hātepe mō te whāinga wāhi ki te hurihanga ā-tau mō te tiwhikete kaiako.

